

LÅGE 18 - den 18. dec. 2022

Der var engang 🥺...hvor der virkelig var smalle kår på landet - især på de små husmandsbrug. Der var ikke meget at leve af, 😞 men der skulle til gengæld heller ikke meget til. Og alt blev jo lavet af folk selv, så udgifterne var ikke så store. 🍞🥖🥞

I dag er det billedernes undertekst, der fortæller historien om, hvordan man som næstældste søn fra en stor gård, måtte kæmpe for at få enderne til at nå sammen. 😞

Jens Chr. Nielsen (Greve) og hustru med deres 10 børn. En ordentlig flok at skulle mætte på en hedejendom. En af disse børn - Thorvald Greve, som står mellem sine forældre - har fortalt historien om sit hjem, og det er den, der i dag tages udgangspunkt i

Jens Chr. var født på Hærup Højgaard på Herredsvejen 178. Den ældste af sønnerne fik, som skikken var den gang, fødehjemmet efter forældrene. De andre sønner kunne "være heldige" at få noget jord fra fødehjemmet (hvis gården var stor nok til det), som de så kunne bygge en lille ejendom på. Resten af børnene måtte passe sig selv og finde en løsning for, hvordan de ville ernære sig i voksenlivet.

Jens Chr. var heldig at få noget jord fra hjemmet i Hærup.

Hærup Højgaard er den gård i Hærup, som senere kom i Nøhr-familiens eje, og som for ca. 40 år siden gik over til hønsebrug med salg af æg.

Jens Chr. fik som nævnt jord fra hjemmet. Det blev i yderste hjørne - nemlig helt ude på heden i Overhærup. Hele 36 tdl.land fik han, og der byggede han denne lille ejendom på.
36 tdr.land lyder af meget, men det var som nævnt hede. Så der var INTET at leve af. Som det ses her lå ejendommen lige midt i lyngen.

Jens Chr. rev lyngen sammen og brugte det dels som brændsel, dels som foder til kreaturerne. Man måtte jo tage det hele med på den tid.

Når lyngen var slået, forelå der et stort arbejde med at "brække" de store sten op og få dem fjernet. Endelig kunne man begynde at pløje hedejorden. Det foregik med stude i begyndelsen - senere med heste. Studene blev spændt for en svingplov, en træplov uden hjul. Når pløjningen var overstået, skulle jorden have noget næring. Hertil

brugte man mergel.

Der var på ejendommen et par steder, hvor der var mergel i jorden. Her gravede man det op og spredte ud over den pløvede hede

Thorvald Greve fortæller om sin fars arbejde med at dyrke heden:

Efter at jorden var "gødet", såede min far spergel. Det var en afgrøde, som vi ikke kender i dag, men som ligner den stueplante, vi i dag kender som "husfred". Det var ikke meget, der kunne vokse på den golve jord, men køerne gik da på disse spergelmarker og græssede. Først efter 5 til 6 år kunne han begynde at dyrke almindelige afgrøder som korn o.l.

Det var nødvendigt at få en indtjening ved siden af landbruget for Jens Chr. Greve, og derfor blev han - som så mange andre husmænd på egnen - mælkekusk og kørte mælk til Klejtrup Mejeri.

Konen var så hjemme og passede landbruget, husholdningen og børnene. De største børn kunne selvfølgelig hjælpe til, men det var meget slidsomt for kvinderne dengang.

Billedet her er ikke Jens Chr. Greve, men derimod Peter Smed i Frstrup, som også var mælkekusk.

"Grevesminde" i Hærup ser i dag sådan her ud. Det er nu en nedlagt ejendom, men den ligger stadig på Overhærupvej 9.